

RAAD VOOR VERKIEZINGSBETWISTINGEN

ARREST

van 7 januari 2019 met nummer RVERKB/1819/0036
in de zaak met rolnummer 1819-RVERKB-0036

- Verzoekende partij
1. de heer **Rudi GEUENS**, wonende te 1547 Bever, Pontembeek 17
 2. de heer **Yvo REYGAERTS**, wonende te 1547 Bever, Kerkhove 19
- Betrokken partijen
1. de heer **Dirk WILLEM**, wonende te 1547 Bever, Akrenbos 39/A
 2. de heer **Kristof CATTIE**, wonende te 1547 Bever, Romont 14
-

I. VOORWERP VAN HET BEZWAAR

Het bezwaar, ingesteld met een aangetekende brief van 28 november 2018 (postdatum), is gericht tegen de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 in de gemeente Bever.

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

Alle betrokken partijen hebben een nota ingediend.

Bestuursrechter Matthias VALKENIERS heeft verslag uitgebracht.

De verzoekende partijen, de eerste betrokken partij en de tweede betrokken partij verschijnen op de zitting.

Advocaat Bruno FRANCOIS voert het woord voor de verzoekende partijen.

De heer Dirk WILLEM en Kristof CATTIE voeren het woord voor de betrokken partijen.

Het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (DBRC-decreet) en het besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges (Procedurebesluit) zijn toegepast.

III. FEITEN

De feiten die relevant zijn voor de beoordeling van het bezwaar kunnen als volgt worden samengevat.

Met een aangetekend schrijven hebben de verzoekende partijen, bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 te Bever allebei kandidaat voor de lijst "Open voor de Mens", een ondertekend bezwaar ingediend tegen de gemeenteraadsverkiezingen in de gemeente Bever. Het bezwaar is gedateerd en ter post afgegeven op 28 november 2018 en is op de griffie van de Dienst van de Bestuursrechtscolleges, hierna DBRC te noemen, ontvangen op 30 november 2018. Het bezwaar vermeldt een verschillend adres voor elk van de verzoekers en bevat 14 stukken als bijlage, opgesomd in een inventaris.

Bij aangetekend schrijven van 5 december 2018 heeft de griffie van de DBRC de volgende mogelijke belanghebbende partijen in kennis gesteld van het ingediende bezwaar, van de zitting van 3 januari 2019 en uitgenodigd om binnen een termijn van 15 dagen desgewenst een nota in te dienen:

- De heer Dirk Willem, lijsttrekker voor partij "Thuis in Bever";
- De heer Kristof Cattie, kandidaat voor partij "Thuis in Bever".

Per aangetekend schrijven, gedateerd en ter post afgegeven op 19 december 2018 en op de griffie van de DBRC ontvangen op 20 december 2018, hebben beide betrokken partijen gezamenlijk een door hen ondertekende nota met opmerkingen en overtuigingsstukken ingediend. Deze nota vermeldt een verschillend adres van de betrokken partijen en bevat vier stukken als bijlage, opgesomd in een inventaris.

Op de zitting van 3 januari 2019 verschijnt Advocaat Bruno FRANCOIS voor verzoekende partijen. Ter zitting wenst deze laatste nog een zogenaamde aanvullende memorie neer te leggen, waarin de bezwaren van verzoekende partijen nog bijkomend worden toegelicht. Hiernaast wenst de raadsman van verzoekende partijen nog drie bijkomende stukken neer te leggen.

Per e-mail bericht van 4 januari 2019 ontving de griffie van de DBRC tenslotte een schrijven van de raadsman van verzoekende partijen. Als bijlage bij dit schrijven werd een verzoek tot heropening van de debatten gevoegd alsook een e-mail bericht van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

IV. ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEZWAAR

A. Ontvankelijkheid wat betreft het voorwerp van het bezwaar

Het verzoekschrift vraagt om “de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen, gehouden te Bever, dd. 14 Oktober 2018, na onderzoek van alles (*sic*) overtuigingsstukken, te beoordelen en zonodig (*sic*) nietig te verklaren.

Dat betreft een geschil dat betrekking heeft op een gemeente gelegen in het Vlaamse gewest. De Raad is bevoegd voor gemeenten gelegen in het Vlaamse gewest.

Dat betreft een bezwaar omtrent de verkiezingen als vermeld in artikel 203 juncto artikel 3 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011. De Raad is omtrent deze materie bevoegd.

Het verzoekschrift is op dit punt ontvankelijk.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang en de hoedanigheid van de verzoekende partij

Beoordeling door de Raad

Bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 waren verzoekende partijen kandidaten op de lijst “Open voor de Mens” te Bever.

Bijgevolg is voldaan aan de decretale voorwaarde zoals voorzien in artikel 22 van het decreet van 4 april 2014 betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges.

Blijkens de officiële verkiezingsuitslagen, beschikbaar op www.vlaanderenkiest.be, werd eerste verzoekende partij niet verkozen bij voormelde verkiezingen. Hij werd evenwel gerangschikt als tweede opvolger. Blijkens dezelfde uitslagen werd tweede verzoekende partij effectief verkozen. Bijgevolg doen beide verzoekende partijen blijken van het vereiste belang.

Het verzoekschrift is op dit punt ontvankelijk.

C. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het bezwaar

Beoordeling door de Raad

Verzoekende partij heeft het verzoekschrift ingediend bij aangetekend schrijven, gedateerd en ter post afgetekend op 28 november 2018.

Dit is binnen de door artikel 23 van het voormelde decreet van 4 april 2014 gestelde termijn van 45 dagen, te rekenen vanaf de dagtekening van het proces-verbaal van de verkiezingen.

Het verzoek is bijgevolg tijdig ingediend.

D. Ontvankelijkheid wat betreft de vormvereisten

Beoordeling door de Raad

Het verzoekschrift was gedateerd.

Het verzoekschrift is ondertekend door de beide verzoekende partijen.

Het verzoekschrift vermeldt de naam van de betrokken gemeente, nl. Bever.

Beide verzoekende partijen vermelden in het verzoekschrift hun (verschillend) persoonlijk adres. Vervolgens verklaren zij woonstkeuze te doen "op het voormelde adres". Hoewel dus geen woonplaatskeuze gedaan werd op één enkel adres, kan uit het verzoekschrift geen twijfel bestaan over de identiteit en verschillende woonplaats(keuze) van verzoekers. Bovendien heeft geen van de belanghebbende partijen heeft hierop direct of indirect een opmerking gemaakt, waaruit kan blijken dat zij op enig moment gehinderd werd om op een nuttige wijze hun verweer te voeren.

Het verzoekschrift bevat 14 stukken als bijlage. Er was ook een inventaris toegevoegd. Het PV van het gemeentelijk hoofdbureau is niet als stuk gevoegd. Er is ook geen verklaring toegevoegd dat men niet beschikt over dit PV. Geen van de belanghebbende partijen heeft hierop direct of indirect een opmerking gemaakt, waaruit kan blijken dat zij op enig moment gehinderd werd om op een nuttige wijze haar verweer te voeren.

Het verzoekschrift is op dit punt ontvankelijk.

Naast een zogenaamde aanvullende memorie wenst de raadsman van verzoekende partijen ter zitting nog drie bijkomende stukken neer te leggen. Het betreffen meer bepaald de hierna volgende stukken:

- Een bijkomende oproepingsbrief;
- Een getuigenverklaring van mevr. Christine Sauvage;
- Een getuigenverklaring van dhr. Jean Paul Uittenhove;

Ter zitting verwijst de raadsman van verzoekende partijen voor de neerlegging van deze aanvullende memorie en bijkomende stukken naar art. 107, 4^e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges. Volgens dit artikel kan de verzoeker na het bezorgen van het verzoekschrift alleen aanvullende en geïnventariseerde overtuigingsstukken aan het dossier toevoegen voor zover hij nog niet over die stukken kon beschikken op het ogenblik waarop het verzoekschrift werd ingediend.

De Raad aanvaardt niet dat verzoekende partij zich op voormeld art. 107 kan beroepen met betrekking tot de drie bijkomende stukken. Het is immers niet omdat de persoon vermeld op de bijkomende oproepingsbrief en de getuigen in kwestie zélf pas ná indiening van het verzoekschrift hun oproepingsbrief en getuigenverklaring bezorgd hebben aan verzoekers, dat verzoekers zélf deze personen niet eerder (nl. voor de indiening van het verzoekschrift) hadden moeten vragen om de kwestieuze stukken te bezorgen. Dit geldt des te meer met betrekking tot de getuigenverklaring van mevr. Christine Sauvage, die is opgetreden als getuige voor "Open voor de Mens".

Bovendien en in weerwil van voormeld art. 107, 4e lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges bepaalt art. 111, §5 van hetzelfde Besluit uitdrukkelijk dat de partijen géén aanvullende stukken kunnen neerleggen ter zitting.

In dit laatste verband pleit de raadsman van verzoekende partijen dat het onmogelijk was om de aanvullende memorie en bijkomende stukken nog vóór de zitting van 3 januari 2019 neer te leggen, vermits de griffie van de DBRC tussen Kerstmis en Nieuwjaar ontoegankelijk was. De Raad aanvaardt deze argumentatie niét. Het was geenszins vereist om de aanvullende memorie en bijkomende stukken tussen Kerstmis en Nieuwjaar op de griffie zelf neer te leggen. Conform artt. 6 en 8 van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 mei 2014 houdende de rechtspleging voor sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges kunnen alle procedurestukken immers met een aangetekend schrijven

ingediend worden, waarbij de betekening geacht wordt plaats te vinden op de werkdag die valt na datum van de poststempel van de aangetekende brief.

De aanvullende memorie met bijkomende stukken werden bijgevolg niet op ontvankelijke wijze ingediend en worden uit de debatten geweerd.

Per e-mail bericht van 4 januari 2019 ontving de griffie van de DBRC tenslotte een schrijven van de raadsman van verzoekende partijen. Als bijlage bij dit schrijven werd een verzoek tot heropening van de debatten gevoegd alsook een e-mail bericht van de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel.

Ook dit verzoek tot heropening van de debatten met bijlage dienen uit de debatten geweerd te worden. De procedure voor de Raad voor Verkiezingsbetwistingen kent geen mogelijkheid om debatten te heropenen. Art. 772 Ger. W. is niet per analogie van toepassing. Bovendien blijkt uit het e-mail bericht van de rechtbank van eerste aanleg dat deze laatste slechts de dag zelf van de zitting van de Raad voor Verkiezingsbetwistingen werd aangeschreven. De Raad meent dat dit zonder meer laattijdig is en dat verzoekers de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg reeds ruim voor indiening van hun oorspronkelijk verzoekschrift om het bijkomend stuk had kunnen verzoeken.

Het verzoek tot heropening van de debatten met bijlage werden dus niet op ontvankelijke wijze ingediend.

V. ONDERZOEK VAN HET BEZWAAR

A. Voorafgaandelijk: inzake de opbouw van het verzoekschrift

In hun verzoekschrift vragen de verzoekers om de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen te Bever nietig te verklaren.

Op grond van art. 15 van het DBRC-decreet moet het verzoekschrift hiertoe de ingeroepen middelen bevatten. Uit de samenlezing met art. 204 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet van 8 juli 2011 ("LPK-decreet") blijkt dat deze middelen het bestaan moeten aantonen of minstens aannemelijk maken van onregelmatigheden die een invloed zouden kunnen gehad hebben op de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten.

Het bezwaar van de verzoekende partijen bevat geen uitdrukkelijk als zodanig bestempelde middelen in voormelde zin.

Onder de titel "Relaas der feiten" halen de verzoekende partijen wel verschillende feitelijkheden aan die als zulke middelen kunnen beschouwd worden. Dit relaas der feiten met daarin opgenomen feitelijkheden worden nog eens opgesplitst in twee ondertitels, een eerste: "Voorafgaand aan de verkiezingen" en een tweede "Organisatie van de verkiezingen".

Onder ondertitel "Voorafgaand aan de verkiezingen" onderscheiden verzoekende partijen zelf drie feitelijkheden, genummerd van 1 t.e.m. 3. Onder ondertitel "Organisatie van de verkiezingen" onderscheiden verzoekende partijen zelf vier feitelijkheden, genummerd van 1 t.e.m. 4. In totaal worden door verzoekers dus zeven feitelijkheden aangehaald, die als middel kunnen worden beschouwd.

Voor het onderzoek van het bezwaar nummert en bespreekt de Raad voormelde middelen in doorlopende volgorde van 1 t.e.m. 7, zoals zij achtereenvolgens opgenomen zijn in het bezwaar van de verzoekende partijen.

Naast boven vermelde middelen stellen verzoekers onder de titel "in rechte" nog een aantal vragen.

Deze, zowel algemene als concrete vragen, zijn door verzoekers opgedeeld onder 13 gedachtenstreepjes.

Voor de behandeling van deze vragen beschouwt de Raad elk gedachtenstreepje als één aparte vraag. De Raad bespreekt deze vragen ná de behandeling van hoger vermelde middelen.

B. Eerste middel

Standpunt van de partijen

In een eerste middel wijzen verzoekers er op dat tweede betrokken partij als postbode overwegend werkzaam is in de gemeente Bever. Vervolgens halen verzoekers aan dat tweede betrokken partij in voormelde hoedanigheid volgende feiten zou gepleegd hebben of zou gepleegd kunnen hebben tijdens zijn bestelrondes:

- lastercampagnes voeren tegen eerste verzoeker;
- hand- en spandiensten verrichten bij de burgers, zowel vóór én ná de sperperiode;
- systematisch volmachten verzamelen en deze later verdelen onder gemeentepersoneel en partijgenoten en/of familie;
- zijn deontologische plichten als postbode schenden, door o.m. het briefgeheim van eerste verzoeker te schenden;

Betrokken partijen wijzen er op hun beurt op dat alle in het geding betrokken partijen – in verschillende hoedanigheden – werkzaam zijn in Bever. Zij argumenteren dat het elke partij vrij staat om zich als dusdanig bij de mensen kenbaar te maken. Voorts verklaren zij dat tweede betrokken partij zelf geen volmachtdrager was. Tenslotte brengen zij een stuk bij waaruit moet blijken dat naar aanleiding van een klacht van eerste verzoeker bij de werkgever van tweede betrokken partij geen onregelmatigheden werden vastgesteld.

Beoordeling door de Raad

Wat betreft de door verzoekers aangehaalde lastercampagnes en schendingen van de deontologische plichten door tweede betrokken partij ten nadele van eerste verzoeker.

De Raad is op zich niet bevoegd om uitspraak te doen over deontologische kwesties aangaande de uitoefening door tweede betrokken partij van zijn beroepsactiviteit als postbode. Evenmin is de Raad bevoegd om uitspraak te doen over klachten inzake het al dan niet gepleegd zijn van strafrechtelijke misdrijven, zoals laster en eerroof of schending van het briefgeheim.

In de mate dat verzoekers de door hen aangehaalde lastercampagnes beschouwen als onregelmatigheden in de loop van het verkiezingsproces, stelt de Raad vast dat zij het bestaan van deze lastercampagnes geenszins bewijzen of aannemelijk maken. Het feit dat eerste verzoeker hieromtrent een klacht heeft ingediend bij de werkgever van tweede betrokken partij vormt op zich geen voldoende bewijs van het feit dat effectief lastercampagnes zouden hebben plaatsgevonden. In zijn klacht – gevoegd als stuk 1 – verwijst eerste verzoeker naar een aantal incidenten met derden-betrokkenen. In het kader van deze procedure worden echter geen concrete getuigenverklaringen over eventuele incidenten voorgelegd. Tenslotte blijkt uit stuk 1 bij de nota van de betrokken partijen dat de werkgever van eerste betrokken partij een onderzoek heeft ingesteld ingevolge de klacht van eerste verzoeker, waaruit echter geen onregelmatigheden zijn gebleken.

Zélf indien er – in weerwil van het voorgaande - effectief sprake van lastercampagnes zou zijn, bewijzen verzoekers tenslotte niet en maken zij evenmin aannemelijk dat deze lastercampagnes een voor hen gunstige invloed zouden hebben gehad op de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten. Het bezwaar van verzoekers bevat geen enkele argumentatie in dit verband. Bovendien oordeelt de Raad

dat, indien de beweerde lastercampagnes al een invloed op de zetelverdeling tussen de verschillende lijst zou gehad hebben, deze invloed evenzeer negatief zou kunnen geweest zijn voor eerste betrokken partij, nl. in die zin dat het voeren van vermeende lastercampagnes door een kandidaat bij het kiespubliek mogelijks niet positief zou onthaald worden.

Wat betreft de door verzoekers aangehaalde hand- en spandiensten.

Het is volstrekt onduidelijk wat verzoekers hiermee bedoelen. Verzoekers lichten niet concreet toe welke feiten eerste verzoeker exact zou gepleegd hebben, laat staan of deze feiten in strijd zouden zijn met het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet, waaronder bv. art. 194 van dit decreet. De Raad stelt vast dat verzoekers zelf zelfs geen concreet artikel aanhalen dat volgens hen zou geschonden zijn. In de mate dat eerste betrokken partij bepaalde feitelijkheden zou gepleegd hebben in het kader van zijn verkiezingscampagne, wordt dus niet bewezen of zelfs maar aannemelijk gemaakt dat laakbare of onwettige feitelijkheden zouden begaan zijn. De bewering van verzoekers dat de bestelrondes van eerste betrokken partij lang zouden duren, bewijst op zich niets.

Zélf indien er – in weerwil van het voorgaande - effectief sprake van laakbare of onwettige hand- en spandiensten zou zijn, bewijzen verzoekers ook in dit verband niet en maken zij evenmin aannemelijk dat deze hand- en spandiensten een voor hen ongunstige invloed zouden hebben gehad op de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten. Het bezwaar van verzoekers bevat geen enkele argumentatie in dit verband.

Wat betreft het door verzoekers aangehaalde systematisch verzamelen van volmachten door eerste verzoeker.

Dit bezwaar van verzoekers is louter hypothetisch en speculatief. Verzoekers leveren zelfs geen begin van bewijs – noch via getuigenverklaringen, noch via andere weg - dat hiervan sprake zou zijn. Verzoekers stellen in het verzoekschrift zelf uitdrukkelijk dat het “niet duidelijk” is of eerste betrokken partij “al dan niet op systematische wijze volmachten verzameld heeft”.

De verkiezingen kunnen enkel ongeldig verklaard worden indien er zodanige vergissingen of onregelmatigheden bewezen of aannemelijk gemaakt worden dat het resultaat van de verkiezing als onzeker of twijfelachtig moet worden beschouwd. Een ongeldigverklaring kan echter niét worden uitgesproken met het doel om regulariteiten op te sporen, zoals verzoekers dit ten onrechte beogen. (Zie in die zin: RvS nr. 52.262, SINT-LIEVENS-HOUTEM)

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het eerste middel ongegrond.

C. Tweede middel

Standpunt van de partijen

In een tweede middel viseren verzoekers het reclame- cq. verkiezingsdrukwerk van partij “Thuis in Bever”. Zij laten hierover volgende bezwaren gelden:

- Het drukwerk in kwestie maakt geen melding van “verkiezingsdrukwerk” en de verantwoordelijke uitgever wordt niet vermeld;
- Het is niet duidelijk of deze kosten opgenomen werden in de toegestane verkiezingsuitgaven per partij of kandidaat;
- Verschillende leden van de gemeentelijke administratie, waaronder de algemeen directeur, staan met foto in dit drukwerk afgebeeld en hebben aldus een politiek standpunt ingenomen;

Omtrent dit middel voegen betrokken partijen enkel een gedetailleerde factuur waar duidelijk de gemaakte kosten zouden opgenomen zijn.

Beoordeling door de Raad

Ter ondersteuning van hun tweede middel voegen verzoekers twee brochures voor partij Thuis in Bever als stuk 6. De kwaliteit en leesbaarheid van de als stukken gevoegde kopieën is uiterst beperkt. In de mate dat de Raad deze stukken kan lezen, stelt de Raad vast dat hieruit op het eerste zicht niet uitdrukkelijk blijkt dat het effectief om verkiezingsdrukwerk gaat. Nergens wordt uitdrukkelijk verwezen naar de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018.

Gelet op deze vaststelling, bewijzen verzoekers niet en maken zij niet aannemelijk dat de door verzoekers gewraakte brochures inderdaad de melding “verkiezingsdruk” moesten vermelden en/of dat de kosten voor deze brochures dienden opgenomen te worden in de aangifte van de verkiezingsuitgaven.

Nog in dit verband, stelt de Raad vast dat verzoekers niét vragen om de lijst “Thuis in Bever” of om de betrokken partijen een sanctie op te leggen in de zin van art. 199 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet, wegens schending van de wetgeving inzake verkiezingsuitgaven. Verzoekers vragen énkél om de ongeldigverklaring van de verkiezingen.

Hiertoe bewijzen verzoekers echter niét en maken zij niét aannemelijk dat de vermeende schending van de wetgeving inzake verkiezingsuitgaven een onregelmatigheid zou zijn die een invloed zou hebben gehad op de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten. Het verzoekschrift van verzoekers bevat hierover geen enkele argumentatie. De Raad ziet zelf ook niet in welke impact de vermelding van “verkiezingsdruk” en van de verantwoordelijke uitgever op de door verzoekers bijgebrachte brochures en/of de aangifte van de kosten voor deze brochures zouden gehad hebben op de zetelverdeling.

Hetzelfde geldt tenslotte voor de vermeende schending van de deontologie door de algemeen directeur van de gemeente Bever. Verzoekers tonen niet aan en uit de bijgebrachte brochures blijkt niet uitdrukkelijk dat de algemeen directeur – doordat zij figureert op foto's in deze brochures – uitdrukkelijk een bepaalde politieke keuze zou etaleren. De algemeen directeur van een gemeente staat in principe boven de partijpolitiek. Hij of zij is de hoogste ambtenaar van de gemeente. In die hoedanigheid is het op zich niet abnormaal dat een algemeen directeur in het kader van zijn/haar werkzaamheden gefotografeerd wordt, bv. naar aanleiding van officiële aangelegenheden, samen met de leden van het schepencollege en/of van de gemeenteraad. Dit alles betekent echter niet automatisch dat de algemeen directeur een politieke voorkeur doet uitschijnen, ook niet wanneer zulke foto's achteraf gebruikt worden voor politiek drukwerk (al dan niet verkiezingsdrukwerk). Te dezen worden de personen met wie de algemeen directeur op de door verzoekers bijgebrachte foto's staat door verzoekers niet geïdentificeerd. Verzoekers verduidelijken niet of deze personen deel uitmaken van het schepencollege of van de gemeenteraad, dan wel of dit niet verkozen leden van een bepaalde partij zijn. Bovendien lijkt de algemeen directeur op deze foto's eerder op de achtergrond te staan en dus niet prominent en in beeld gebracht te worden.

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het tweede middel ongegrond.

D. Derde middel

Standpunt van de partijen

In een derde middel formuleren verzoekers een aantal klachten tegen de algemeen directeur van de gemeente Bever. Volgens verzoekers zou de algemeen directeur haar deontologische verplichtingen niet nageleefd hebben. Meer bepaald zou zij in het verleden meermaals haar politieke voorkeur publiekelijk geuit hebben. Verzoekers verwijzen hiervoor naar tal van brieven, waarmee in de loop van de jaren 2013 en 2014 klacht zou ingediend zijn tegen deze handelwijze van de algemeen directeur. Tenslotte vermelden verzoekers een incident, waarbij de algemeen directeur blijkbaar samen met een

kandidaat voor partij “Thuis in Bever” in een wagen zou aangetroffen zijn, terwijl zij door een kافت met volmachten zouden aan het bladeren zijn. Volgens verzoekers zouden deze gedragingen van de algemeen directeur ongetwijfeld de verkiezingsuitslag beïnvloed hebben.

Betrokken partijen wijzen er in dit verband op dat de klachten aan het adres van de algemeen directeur reeds onderzocht en verworpen werden. Zij verwijzen hiervoor naar een brief van de provinciegouverneur van Vlaams-Brabant.

Beoordeling door de Raad

De Raad is op zich niet bevoegd om uitspraak te doen over deontologische kwesties aangaande de uitoefening door de algemeen directeur van haar beroepsactiviteit.

In de mate dat verzoekers de door hen aangehaalde schendingen van de deontologie door de algemeen directeur beschouwen als onregelmatigheden in de loop van het verkiezingsproces, stelt de Raad vast dat zij het bestaan van deze schendingen geenszins bewijzen of aannemelijk maken. Het feit dat verzoekers hieromtrent een klacht hebben ingediend bij de gouverneur van de provincie Vlaams-Brabant vormt op zich geen voldoende bewijs van het feit dat effectief schendingen van de deontologie zouden hebben plaatsgevonden. Voorts verwijzen verzoekers naar een aantal brieven uit 2013-2014 die zij daaromtrent zouden verstuurd hebben naar de OCMW-voorzitter, burgemeester en provinciegouverneur. Kopie van deze brieven worden echter door verzoekers niet als stuk gevoegd. Kopie van de tussenkomst door de algemeen directeur in een discussie op facebook, door verzoekers wél gevoegd als stuk, is onleesbaar. De vermelding door verzoekers van een incident, waarbij de algemeen directeur blijkbaar samen met een kandidaat voor partij “Thuis in Bever” in een wagen zou aangetroffen zijn terwijl zij door een kافت met volmachten zouden aan het bladeren zijn, is een loutere bewering die door verzoekers niet gestaafd wordt door enig stuk.

Zélf s indien er – in weerwil van het voorgaande - effectief sprake zou zijn van schendingen van de deontologie of van andere laakbare of onwettige handelingen door de algemeen directeur, bewijzen verzoekers tenslotte niet en maken zij evenmin aannemelijk dat deze handelingen een voor hen ongunstige invloed zouden hebben gehad op de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten. Het bezwaar van verzoekers vermeldt in dit verband enkel dat de houding van de algemeen directeur “ongetwijfeld de uitslag beïnvloedt”. De Raad volgt deze blote bewering van verzoekers niet. De Raad oordeelt integendeel dat, indien de beweerde handelingen en houding van de algemeen directeur al een invloed op de zetelverdeling tussen de verschillende lijst zou gehad hebben, deze invloed evenzeer negatief zou kunnen geweest zijn voor eerste betrokken partij, nl. in die zin dat deze handelingen van de algemeen directeur ten voordele van partij “Thuis in Bever” mogelijks niet positief zou onthaald worden.

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het derde middel ongegrond.

E. Vierde middel

Standpunt van de partijen

In een vierde middel halen verzoekers aan dat de algemeen directeur de gemeenteraadsverkiezingen mee heeft georganiseerd en dat zij voor de samenstelling van de telbureaus o.m. beroep heeft gedaan op personeel van de verschillende scholen in Bever. Daarbij zou de algemeen directeur al dan niet opzettelijk een personeelslid – dochter van een kandidaat van partij Open voor de Mens – uit het telbureau geweerd hebben. Anderzijds zou de algemeen directeur wel een moeder en werkgever van een kandidaat van partij Thuis in Bever opgeroepen hebben als bijzitter in een telbureau. De kandidaat in kwestie zou een groot aantal stemmen behaald hebben. Verzoekers menen dat de verwantschap

tussen bijzitters in een telbureau en kandidaten bij de verkiezingen in strijd zou zijn met de deontologische regels.

Betrokken partijen voeren geen uitdrukkelijk verweer tegen dit middel.

Beoordeling door de Raad

Op grond van art. 46 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet wijst de vrederechter of zijn plaatsvervanger de voorzitters en bijzitters van de telbureaus aan.

Op grond van art. 44, §1 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet worden voormelde voor- en bijzitters – in eerste instantie - aangeduid uit een aantal categorieën van kiezers, waaronder personeelsleden van gemeenten en/of onderwijzend personeel.

In tegenstelling tot de samenstelling van de stembureaus – waarvoor art. 48 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bepaalt dat kandidaten geen deel van het bureau mogen uitmaken – bevat art. 46 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet geen uitdrukkelijke regeling inzake onverenigbaarheden. Art. 47, 2^e lid Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bepaalt enkel dat de vrederechter of zijn plaatsvervanger de voor- en/of bijzitters vervangt die een “reden van verhindering” laten weten.

Welke redenen van verhindering geldig kunnen worden ingeroepen, wordt niet bepaald. De beoordeling van de ingeroepen redenen van verhindering behoort dus tot de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de vrederechter of diens plaatsvervanger. Het komt niet aan de Raad toe om zijn oordeel hierover in de plaats van de beoordeling van de vrederechter of diens plaatsvervanger te stellen .

De situatie waarin voor- en/of bijzitters worden opgeroepen met een familiale, vriendschappelijke, professionele of andere band met één of meerdere kandidaten bij de verkiezingen kan nooit absoluut worden uitgesloten. Dit geldt des te meer in een kleine(re) gemeente, zoals bv. de gemeente Bever.

Of bepaalde personeelsleden van de gemeente en/of van het onderwijzend personeel bewust wel werden opgeroepen en anderen bewust niet, met het oogmerk om de uitslag van de verkiezingen te beïnvloeden is een loutere bewering van verzoekers die niet door enig stuk gestaafd of aannemelijk gemaakt wordt. Opgemerkt wordt dat verzoekers in hun middel zelfs niet benoemen op welke personen hun middel specifiek betrekking heeft. Het is niet aan de Raad om hierover een ambtshalve onderzoek te voeren. De verkiezingen kunnen enkel ongeldig verklaard worden indien er zodanige vergissingen of onregelmatigheden bewezen of aannemelijk gemaakt worden dat het resultaat van de verkiezing als onzeker of twijfelachtig moet worden beschouwd. Een ongeldigverklaring kan echter niet worden uitgesproken met het doel om onregelmatigheden op te sporen, zoals verzoekers dit ten onrechte beogen. (Zie in die zin: RvS nr. 52.262, SINT-LIEVENS-HOUTEM)

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het vierde middel ongegrond.

F. Vijfde middel

Standpunt van de partijen

In een vijfde middel werpen verzoekers op dat er onregelmatigheden zouden plaatsgevonden hebben bij de stemming met volmachten. Verzoekers halen enkele voorbeelden aan, waarbij:

- Een persoon voor haar zieke echtgenoot zou gestemd hebben, zonder dat deze laatste uitdrukkelijke volmacht zou gegeven hebben;
- Op de oproepingskaart van de volmachtgever in plaats van op de kaart van de gevolmachtigde genoteerd werd dat met volmacht gestemd was;

Verzoeker stellen zich bijgevolg de vraag hoeveel gelijkaardige onregelmatigheden zich zouden hebben voorgedaan. Bijkomend stellen zij zich ook de vraag of alle voor- en bijzitters de nodige opleiding hadden gehad.

Betrokken partijen vermelden van geen enkele van deze incidenten op de hoogte te zijn.

Beoordeling door de Raad

Op grond van art. 56 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet kan een kiezer een andere kiezer als gevolmachtigde in zijn plaats laten stemmen. Een gevolmachtigde kan per verkiezing maar één stem bij volmacht uitbrengen. Verder bepaalt dit artikel welke personen op welke manier een volmacht kunnen geven.

Art. 138 van het Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet bepaalt dat – als de kiezer bij volmacht heeft gestemd – de voorzitter na de stemming op de oproepingsbrief van de gevolmachtigde vermeldt “heeft bij volmacht gestemd”.

Verzoekers bewijzen in hun verzoekschrift niet en maken niet op afdoende wijze aannemelijk dat een van voormelde artikels zou geschonden zijn bij de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 te Bever.

De hoger samengevatte en in het verzoekschrift van verzoeker vermelde vermeende onregelmatigheden betreffen louter door verzoeker zelf geparafraseerde anekdotische situaties, waarvan niet kan nagegaan worden of zij zich daadwerkelijk hebben voorgedaan op de manier zoals verzoekers dit beweren en of het geen louter materiële vergissingen zijn bij het afstempelen van de kiesbrieven dan de weerslag van materiële fouten bij het stemmen bij volmacht zelf. Het loutere feit dat verzoekers dit middel bijkomend wensen te staven aan de hand van oproepingsbrieven die op deze of gene manier zijn afgestempeld, doet hieraan geen afbreuk. Verzoekers voegen geen schriftelijke getuigenverklaringen van de op deze oproepingsbrieven vermelde personen zelf en vragen – noch in hun verzoekschrift, noch bij later schrijven – om deze personen als getuigen te horen.

Bovendien bewijzen verzoekers evenmin en maken zij evenmin aannemelijk dat de vermeende onregelmatigheden van die aard zouden zijn om een invloed te hebben op de zetelverdeling tussen de verschillende lijsten. Het verzoekschrift van verzoekers bevat hierover geen enkele argumentatie.

In die omstandigheden gaat het dan ook niet op om te suggereren dat de Raad alle overtuigingsstukken zou moeten doorzoeken, om na te gaan of de aangehaalde vermeende onregelmatigheden zich ook effectief zouden voorgedaan hebben en of zij een impact zouden gehad hebben op de zetelverdeling tussen de lijsten.

Dit laatste geldt bij uitbreiding in de mate dat verzoekers in hun verzoekschrift op algemene wijze aanhalen dat “het onmogelijk [is] om uit te maken hoe groot het probleem kan zijn]. De verkiezingen kunnen enkel ongeldig verklaard worden indien er zodanige vergissingen of onregelmatigheden bewezen of aannemelijk gemaakt worden dat het resultaat van de verkiezing als onzeker of twijfelachtig moet worden beschouwd. Een ongeldigverklaring kan echter niét worden uitgesproken met het doel om onregelmatigheden op te sporen, zoals verzoekers dit ten onrechte beogen. (Zie in die zin: RvS nr. 52.262, SINT-LIEVENS-HOUTEM)

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het vijfde middel ongegrond.

G. Zesde middel

Standpunt van de partijen

Een zesde middel formuleren verzoekers als volgt:

“Er werden ziekenbriefjes en volmachten binnengebracht op het gemeentehuis. Dit werd mondeling bevestigd door de algemeen directeur tijdens de gemeenteraad van 16 oktober 2018. Het is niet duidelijk of deze documenten correct behandeld werden.”

Betrokken partijen formuleren hierover geen opmerkingen.

Beoordeling door de Raad

Op grond van art. 204 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet kunnen de verkiezingen enkel ongeldig verklaard worden op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de lijsten kunnen beïnvloeden.

De verkiezingen kunnen enkel ongeldig verklaard worden indien er zodanige vergissingen of onregelmatigheden bewezen of aannemelijk gemaakt worden dat het resultaat van de verkiezing als onzeker of twijfelachtig moet worden beschouwd. Een ongeldigverklaring kan echter niét worden uitgesproken met het doel om regulariteiten op te sporen, zoals verzoekers dit ten onrechte beogen. (Zie in die zin: RvS nr. 52.262, SINT-LIEVENS-HOUTEM)

Het bewijs of vermoeden van vergissingen of onregelmatigheden met mogelijke invloed op de zetelverdeling moet door de verzoekers zélf geleverd worden aan de hand van voldoende concrete elementen.

Het gaat niet op om een vage omschrijving van feitelijkheden te geven, om vervolgens de open vraag te stellen of deze feitelijkheden geen onregelmatigheden zouden kunnen uitmaken met een mogelijke invloed op de zetelverdeling.

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het zesde middel ongegrond.

H. Zevende middel

Standpunt van de partijen

In een zevende en laatste middel halen verzoekers aan dat de stembrieven per bureau in een houten doos gedeponereerd werden, die achteraf met eenvoudige tape werd afgesloten. Van het stembureau werden de stembrieven volgens verzoekers echter in een gewone kartonnen doos vervoerd naar het hoofdbureau. Zij suggereren dat naar aanleiding hiervan manipulatie van de stembrieven zou hebben kunnen plaatsvinden.

Betrokken partijen stellen dat de verzegeling van de stembrieven gebeurde “in dozen”, die afgesloten werden met de “voorzienige verzegelde tape”. Zij wijzen er op dat de verzegeling en telling gebeurde in bijzijn van een getuige voor partij Open voor de Mens, zodat deze laatste enige onregelmatigheid wel onmiddellijk zou gemeld hebben.

Beoordeling door de Raad

Op grond van art. 204 Lokaal en Provinciaal Kiesdecreet kunnen de verkiezingen enkel ongeldig verklaard worden op grond van onregelmatigheden die de zetelverdeling tussen de lijsten kunnen beïnvloeden.

De leden van de bureaus en de getuigen van de partijen hebben tot opdracht om over het regelmatig verloop van de kiesverrichtingen te waken en om alle onregelmatigheden of verdachte feiten die zij vaststellen in een proces-verbaal te doen opnemen. Deze vermeldingen moeten de kandidaten toelaten om de onregelmatigheden die zij tegen de verkiezingen inroepen met nauwkeurigheid te omschrijven en met precieze en overduidelijke gegevens te staven. (RvS nr. 51.987, 6 maart 1995, PEETERS)

Het bezwaar dat in vage en algemene bewoordingen is opgesteld en bijvoorbeeld geen concreet gegeven bevat over de vraag in welk stembureau de aangevoerde onregelmatigheden zich hebben voorgedaan, moet worden verworpen. (RvS nr. 51.987, 6 maart 1995, PEETERS)

Dit is het geval met betrekking tot het zevende middel van verzoekers. Verzoekers beperken zich in dit middel tot een loutere bewering, zonder verder aan te duiden in welk stembureau er zich een onregelmatigheid zou hebben voorgedaan. Voorts vermelden verzoekers de naam van een getuige die voor partij "Open voor de Mens" zou opgetreden hebben.

Zoals betrokken partijen terecht opwerpen, heeft voormelde getuige, noch enige andere getuige, enige opmerking laten opnemen in het proces-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau. Evenmin voegen verzoekers een eigen verklaring van deze getuige bij als stuk bij hun verzoekschrift.

Het gaat niet op om zulk een vage omschrijving van vermeende onregelmatigheden op te werpen, om vervolgens de open vraag te stellen of "er ondertussen manipulatie van de stembrieven geweest" zou zijn. De verkiezingen kunnen enkel ongeldig verklaard worden indien er zodanige vergissingen of onregelmatigheden bewezen of aannemelijk gemaakt worden dat het resultaat van de verkiezing als onzeker of twijfelachtig moet worden beschouwd. Een ongeldigverklaring kan echter niét worden uitgesproken met het doel om regelmatigheden op te sporen, zoals verzoekers dit ten onrechte beogen. (Zie in die zin: RvS nr. 52.262, SINT-LIEVENS-HOUTEM)

Om de hiervoor aangehaalde redenen is het zevende middel ongegrond.

I. De vragen van verzoekers

Standpunt van de partijen

Vragen 2 en 3 sluiten aan bij het vierde middel van verzoekers, waarin zij bedenkingen hebben de samenstelling van de telbureaus en bij de rol die de algemeen directeur daarbij speelde.

Vraag 4 sluit aan bij het vijfde middel van verzoekers, waarin zij bedenkingen hebben over de opleiding die de voor- en bijzitters gevolgd hebben over de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen.

Vragen 5 t.e.m. 9 sluiten aan bij het vijfde middel van verzoekers, waarbij zij onregelmatigheden melden met betrekking tot de stemmingen bij volmacht.

Vraag 12 sluit aan bij het derde middel van verzoekers, waarin zij bedenkingen uiten over de nakoming van de deontologische verplichtingen door de algemeen directeur van de gemeente Bever.

Vraag 1 betreft een vraag tot inzage van "alle verschillende overtuigingsstukken."

Met vragen 10 en 11 wensen verzoekers te weten of er een risico bestaat dat andere onregelmatige verrichtingen zich zouden hebben voorgedaan, met name na inzage van "de verschillende overtuigingsstukken".

Met vraag 13 wensen verzoekers tenslotte te weten of er onregelmatigheden zijn geweest tijdens het verwerken/tellen van de voorkeurstemmen. Volgens verzoekers zou immers een getuige deelgenomen hebben aan de naamafroeping voor het bepalen van het aantal voorkeurstemmen.

Betrokken partijen gaan niet uitdrukkelijk in op de vragen van verzoekers. Enkel in de mate dat deze sommige vragen aansluiten bij sommige middelen van verzoekers, gaan betrokken partijen hier onrechtstreeks op in bij hun weerlegging van de middelen.

Beoordeling door de Raad

Om de hoger onder de bespreking van de middelen weergegeven redenen heeft de Raad o.m. het derde, vierde en vijfde middel als ongegrond verworpen. Om deze zelfde redenen zijn de veronderstellingen waarvan vragen 2, 3, 4 t.e.m. 9 en 12, welke allemaal aansluiten bij één van voormelde middelen van verzoekers, ongegrond en niet dienend.

In de mate dat de Raad al bevoegd is om louter te antwoorden op door verzoekers gestelde vragen, is de bijkomende beantwoording van voormelde vragen 2, 3, 4 t.e.m. 9 en 12 dan ook niet relevant.

Wat vragen 10, 11 en 13 betreft, wijst de Raad er andermaal op dat de verkiezingen enkel ongeldig verklaard worden indien er zodanige vergissingen of onregelmatigheden bewezen of aannemelijk gemaakt worden dat het resultaat van de verkiezing als onzeker of twijfelachtig moet worden beschouwd. Een ongeldigverklaring kan echter níet worden uitgesproken met het doel om regulariteiten op te sporen, zoals verzoekers dit ten onrechte beogen. (Zie in die zin: RvS nr. 52.262, SINT-LIEVENS-HOUTEM)

Het bewijs of vermoeden van vergissingen of onregelmatigheden met mogelijke invloed op de zetelverdeling moet door de verzoekers zélf geleverd worden aan de hand van voldoende concrete elementen.

Het gaat niet op om een vage omschrijving van feitelijkheden te geven en/of om algemene en open vragen te stellen of er al dan niet onregelmatigheden zouden kunnen begaan zijn met een mogelijke invloed op de zetelverdeling.

In de mate dat de Raad daartoe al bevoegd is, gaat de Raad niet in op de door verzoekers gestelde vragen 10, 11 en 13.

BESLISSING VAN DE RAAD VOOR VERKIEZINGSBETWISTINGEN

1. Het door de verzoekende partij ingediende bezwaar is ontvankelijk maar ongegrond.
2. Het proces-verbaal van het gemeentelijk hoofdbureau van de gemeente Bever over de vaststelling van de zetelverdeling tussen de lijsten en van de rangorde van de raadsleden en hun opvolgers is juist, de verkiezingsuitslag van zondag 14 oktober 2018 van de gemeente Bever is definitief.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel in openbare zitting van 7 januari 2019, door de derde kamer, die samengesteld is uit:

Luc Vermeiren voorzitter van de derde kamer

David Beirens bestuursrechter

Matthias Valkeniers bestuursrechter

bijgestaan door

Kengiro VERHEYDEN toegevoegd griffier

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Kengiro VERHEYDEN

Luc Vermeiren